

Zákon o dráhach

**Zákon zo 14. júna 2001,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.
164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o
živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
v znení zákona č. 58/1997 Z. z.**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 58/1997 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

"(2) Súčasťou dráhy sú všetky zariadenia, stavby a objekty, ktoré sú potrebné na zabezpečenie pohybu dráhových vozidiel, na zabezpečenie a ochranu dráhy a na zabezpečenie bezpečnosti a plynulosti dopravy na dráhe."

Doterajšie odseky 2 až 6 sa označujú ako odseky 3 až 7.

2. § 2 sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

"(8) Verejným záujmom vo verejnej osobnej doprave na dráhe je záujem na zabezpečení základných prepravných potrieb."

3. V § 3 ods. 3 sa na konci vypúšťa bodka a pripájajú sa slová "a ich súčasti."

4. V § 6 ods. 1 sa za slovo "dráhu" vkladajú slová "a jej súčasti".

5. V § 15 ods. 2 na konci sa slová "rekonštrukcie dráhy alebo jej časti" nahrádzajú slovami "vykonávania údržby dráhy alebo úpravy dráhy".

6. § 15 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

"(3) Prevádzkovateľ celoštátnej dráhy a regionálnej dráhy je oprávnený obmedziť prevádzkovanie dráhy z dôvodov zastavenia prevádzkovania dopravy na dráhe alebo jej časti na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy podľa § 26 ods. 2.

Prevádzkovateľ je aj v tomto prípade povinný zabezpečiť pravidelné prehliadky a kontrolu určených technických parametrov súčastí dráhy podľa pravidiel prevádzkovania dráhy."

7. V § 16 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

"(2) Vlastník celoštátnej dráhy alebo regionálnej dráhy je povinný starať sa o rozvoj a modernizáciu dráhy v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie dopravných potrieb."

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

8. V § 17 ods. 2 písmeno a) znie:

"a) štátu zastúpenému ministerstvom, ak ide o celoštátnu dráhu, alebo jednotke územnej samosprávy, ak ide o regionálnu dráhu,".

9. § 19 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

"(3) Prevádzkovateľ celoštátnej dráhy alebo regionálnej dráhy je povinný

- a) finančne zabezpečiť riadne prevádzkovanie dráhy počas celej doby platnosti povolenia na prevádzkovanie dráhy,
- b) preukázať na výzvu príslušného dráhového správneho úradu finančnú spôsobilosť na prevádzkovanie dráhy (§ 34a),
- c) za každý kalendárny rok, najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roka poskytnúť príslušnému dráhovému správnomu úradu doklady preukazujúce trvanie finančnej spôsobilosti na riadne prevádzkovanie dráhy."

10. V § 20 písmeno a) znie:

"a) umožniť dopravcovi, ktorý má licenciu a bezpečnostné osvedčenie dopravcu, na základe zmluvy prevádzkovanie dopravy na dráhe za cenu dohodnutú podľa osobitného predpisu;⁹⁾ dopravca a prevádzkovateľ dráhy, na ktorej sa má prevádzkovať doprava sú pri uzavieraní zmluvy o prevádzkovaní dopravy na dráhe viazaní rozsahom a podmienkami určenými v rozhodnutí o udelení licencie,".

11. § 20 sa dopĺňa písmenom f), ktoré znie:

"f) vymedziť každoročne do 31. decembra voľnú kapacitu dopravnej cesty, ktorá je k dispozícii na pridelenie dopravcom a oznámiť ju príslušnému dráhovému správnomu úradu; prevádzkovateľ dráhy vychádza pri určení kapacity z priepustnosti dopravnej cesty odvodennej z počtu pravidelne prevádzkovaných vlakov."

12. Za § 24 sa vkladajú § 24a a § 24b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

"§ 24a

Zmluva o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní dráhy

(1) Zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní dráhy (ďalej len "zmluva o prevádzkovaní dráhy") sa prevádzkovateľ dráh uvedených v § 4 ods. 1 písm. a) a b) (ďalej len "železnice") zaväzuje poskytnúť štátu výkony, ktoré železnice prijali vo verejnom záujme a ktoré by vo svojom obchodnom záujme neprijali, alebo by ich prijali iba sčasti pre ich ekonomickú nevýhodnosť.

(2) Zmluva o prevádzkovaní dráhy musí mať písomnú formu a musí obsahovať určenie predmetu zmluvy, ceny výkonov, uhrádzanú stratu, lehoty plnenia, podrobnosti o finančných vzťahoch medzi zmluvnými stranami, kontrolu plnenia záväzku, sankcie, dobu platnosti zmluvy a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom^{11a}).

(3) Zmluvu o prevádzkovaní dráhy uzatvára so železnicami štát. Štát pri uzatváraní zmluvy o prevádzkovaní dráhy zastupuje ministerstvo, po dohode s Ministerstvom

financií Slovenskej republiky, v prípade zabezpečenia potrieb obrany štátu aj po dohode s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky.

(4) Zo zmluvy o prevádzkovaní dráhy vzniká železniciam záväzok zabezpečovať a obsluhovať dráhy uvedené v § 4 ods. 1 písm. a) a b) a organizovať dopravu na týchto dráhach.

(5) Zo zmluvy o prevádzkovaní dráhy vzniká štátu záväzok uhradiť železniciam preukázateľnú stratu (§ 24b), ktorá im vznikla v dôsledku plnenia zmluvného záväzku.

(6) Zmluva o prevádzkovaní dráhy sa uzatvára po schválení zákona o štátnom rozpočte na príslušný rok najmenej na obdobie jedného roka.

Poznámka pod čiarou k odkazu 11a znie:

"11a) § 261 až 275 Obchodného zákonníka.

§ 43 až 51 Občianskeho zákonníka."

"§ 24b

Preukázateľná strata pri prevádzkovaní dráhy

(1) Preukázateľná strata pri prevádzkovaní dráhy je rozdiel medzi ekonomicky oprávnenými nákladmi vynaloženými železnicami na splnenie záväzku zo zmluvy o prevádzkovaní dráhy a príjmami dosiahnutými železnicami z plnenia tohto záväzku.

(2) Preukázateľnú stratu pri prevádzkovaní dráhy, ktorá vznikla plnením záväzku zo zmluvy o prevádzkovaní dráhy uhradí železniciam ministerstvo.

(3) Finančné prostriedky určené na úhradu preukázateľnej straty nesmú železnice použiť na iný účel ako na plnenie záväzkov vzniknutých v súvislosti s plnením zmluvy o prevádzkovaní dráhy."

13. V § 26 ods. 1 sa za slovo "obmedziť" vkladajú slová "alebo zastaviť".

14. V § 26 odsek 2 znie:

"(2) Dopravca je povinný obmedziť alebo zastaviť dopravu na dráhe na nevyhnutne potrebný čas na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy v oblasti životného prostredia, jadrového dozoru, obrany, v zdravotnej, veterinárnej a rastlinnolekárskej oblasti."

15. V § 27 ods. 1 písm. b) sa vypúšťajú slová "s technickým preukazom vozidla a".

16. V § 27 ods. 1 písm. e) sa slovo "majú" nahrádza slovami

"sú držiteľmi platného".

17. V § 27 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie

"(2) Dopravca, ktorý prevádzkuje dopravu na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe je ďalej povinný

a) finančne zabezpečiť riadne prevádzkovanie dopravy na dráhe počas celej doby platnosti licencie,

- b) ponúknuť efektívne a primerané služby za čo najnižšie náklady,
- c) preukázať na výzvu príslušného dráhového správneho úradu finančnú spôsobilosť na prevádzkovanie dopravy na dráhe,
- d) predložiť príslušnému dráhovému správne mu úradu za každý kalendárny rok najneskôr do 30. apríla doklady preukazujúce trvanie finančnej spôsobilosti na riadne prevádzkovanie dopravy na dráhe,
- e) ku dňu začatia prevádzkovania dopravy na dráhe uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu^{12b} z prevádzkovania dopravy na dráhe a byť poistený po celú dobu prevádzkovania dopravy na dráhe,
- f) poskytnúť na výzvu príslušného dráhového správneho úradu informácie potrebné na overenie trvania poistenia zodpovednosti za škodu z prevádzkovania dopravy na dráhe.”.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

Poznámka pod čiarou k odkazu 12b znie:

“12b) § 760 až § 773 Občianskeho zákonníka a § 610 až § 629 Obchodného zákonníka.”.

18. V § 29 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

“(2) Za osobitnú tarifu dopravca prepraví vymedzený okruh osôb.”.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

19. Za § 29 sa vkladá § 29a, ktorý vrátane nadpisu znie:

“§ 29a

Preprava nebezpečného tovaru

(1) Nebezpečný tovar uvedený v medzinárodnej zmluve^{13ca}, možno prepravovať len za podmienok v nej uvedených.

(2) Nebezpečný tovar sú veci, ktoré pri preprave alebo uložení môžu svojimi vlastnosťami spôsobiť výbuch, požiar, poškodenie vozňov, železničných zariadení alebo iných vecí, ako aj úraz, otravu, popálenie alebo iné poškodenie zdravia osôb.

(3) Vo vnútroštátnej preprave nebezpečného tovaru na železničných dráhach sa postupuje podľa podmienok určených na prepravu nebezpečného tovaru v medzinárodnej železničnej preprave medzinárodnou zmluvou^{13ca} a podľa osobitných predpisov^{13cb}.

(4) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je odosielateľom, dopravcom alebo prijímateľom nebezpečného tovaru uvedeného v odseku 2, je povinná ustanoviť bezpečnostného poradcu na prepravu nebezpečného tovaru, ak celkový objem prepravovaného nebezpečného tovaru presahuje 50 ton za kalendárny rok.”.

Poznámky pod čiarou k odkazom 13ca a 13cb znejú:

“13ca) Vyhláška Ministerstva zahraničných vecí Československej socialistickej republiky č. 8/1985 Zb. o Dohovore o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) v

znení oznámenia č. 61/1991 Zb., oznámenia č. 251/1991 Zb., oznámenia č. 34/1997 Z. z. a oznámenia č. 15/2001 Z. z.

13cb) Napríklad zákon č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona č. 256/1994 Z. z.”.

20. § 30 vrátane nadpisu znie:

”§ 30

Zmluva o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní dopravy na dráhe

(1) Zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme pri prevádzkovaní dopravy na dráhe (ďalej len “zmluva o prevádzkovaní dopravy”) sa dopravca zaväzuje poskytnúť výkony, ktoré by z hľadiska svojich obchodných záujmov neposkytoval vôbec alebo neposkytoval v požadovanom rozsahu pre ich ekonomickú nevýhodnosť a štát alebo jednotka územnej samosprávy sa zaväzuje dopravcovi uhradiť za tieto výkony preukázateľnú stratu.

(2) Zmluva o prevádzkovaní dopravy na dráhe musí mať písomnú formu a musí obsahovať určenie predmetu zmluvy, ceny výkonov, uhrádzanú stratu, lehoty plnenia, podrobnosti o finančných vzťahoch medzi zmluvnými stranami, kontrolu plnenia záväzku, sankcie, dobu platnosti zmluvy a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom^{13cc}.

(3) Zmluvu o prevádzkovaní dopravy na dráhe uzatvára s dopravcom štát alebo jednotka územnej samosprávy. Štát pri uzatváraní zmluvy o prevádzkovaní dopravy na dráhe zastupuje

a) krajský úrad, ak ide o zabezpečenie základnej dopravnej obslužnosti (§ 30b) územného obvodu kraja; príslušným krajským úradom je krajský úrad, v ktorého územnom obvode je zabezpečovaná dopravná obslužnosť na príslušnej dráhe alebo na jej rozhodujúcej časti,

b) ministerstvo, po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky, v prípade zabezpečenia potrieb obrany štátu aj po dohode s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, ak ide o zabezpečenie dopravných potrieb štátu.

(4) Zo zmluvy o prevádzkovaní dopravy vzniká dopravcovi prevádzkový záväzok, prepravný záväzok a tarifný záväzok.

(5) Prevádzkový záväzok je záväzok dopravcu urobiť všetky opatrenia na zabezpečenie požadovaného rozsahu, plynulosti a pravidelnosti prepravných výkonov, ktoré sú zabezpečované dopravnými prostriedkami s ohľadom na železničnú dopravnú cestu.

(6) Prepravný záväzok je záväzok dopravcu prepraviť cestujúcich alebo veci za určených podmienok a za určené ceny.

(7) Tarifný záväzok je záväzok dopravcu prepraviť cestujúcich alebo veci za

regulovanú cenu podľa osobitných predpisov^{13cd}.

(8) Zo zmluvy o prevádzkovaní dopravy vzniká štátu alebo jednotke územnej samosprávy záväzok uhradiť dopravcovi preukázateľnú stratu (§ 30a), ktorá mu vznikla v dôsledku plnenia zmluvného záväzku.

(9) Zmluva o prevádzkovaní dopravy na dráhe sa uzatvára po schválení zákona o štátnom rozpočte na príslušný rok najmenej na obdobie jedného roka. Pri uzatváraní zmluvy o prevádzkovaní dopravy na dráhe vo verejnom záujme dbá krajský úrad, aby základná dopravná obslužnosť bola zabezpečená vzájomným prepojením verejnej dopravy na dráhe s verejnou pravidelnou autobusovou dopravou^{13ce}.

(10) Pri uzatváraní zmluvy o prevádzkovaní dopravy na dráhe orgány štátnej správy a jednotky územnej samosprávy primerane použijú finančné prostriedky určené na výkony vo verejnom záujme na integrovaný dopravný systém jednotlivých dopravcov rôznych druhov dopravy uplatnením jednotnej tarify, prepravných podmienok a spoločného cestovného dokladu za účelom optimálneho využitia kapacít dopravcov v danom území.”.

Poznámky pod čiarou k odkazu 13cc, 13cd a 13ce znejú:

“13cc) § 261 až 275 Obchodného zákonníka.

13cd) § 12 ods. 2 písm. a) zákona zo 14. júna 2001 o Železničnej spoločnosti, akciovej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 258/1993 Z. z. o Železničniciach Slovenskej republiky v znení zákona č.152/1997 Z. z.

13ce) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.”.

21. Za § 30 sa vkladajú § 30a a § 30b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

“§ 30a

Preukázateľná strata v osobnej doprave

(1) Preukázateľná strata v osobnej doprave je rozdiel medzi ekonomicky oprávnenými nákladmi vynaloženými dopravcom na splnenie záväzku zo zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme a tržbami dosiahnutými dopravcom z tohto záväzku.

(2) Preukázateľnú stratu v osobnej doprave, ktorá vznikla plnením záväzkov zo zmluvy vo verejnom záujme uhradí dopravcovi

a) krajský úrad zo svojho rozpočtu, ak ide o zabezpečenie základnej dopravnej obslužnosti územného obvodu kraja vo verejnom záujme,

b) ministerstvo, ak ide o zabezpečovanie dopravných potrieb štátu vo verejnom záujme.

(3) Ak zabezpečuje dopravca prepravné služby aj mimo záväzkov zo zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme alebo ine činnosti, je povinný viesť oddelenú evidenciu záväzkov zo zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme, ktorá sa nečlení na evidenciu

podľa jednotlivých krajských úradov.

(4) Finančné prostriedky určené na úhradu preukázateľnej straty nesmie dopravca použiť na iný účel než na plnenie záväzkov vzniknutých v súvislosti s plnením zmluvy o prevádzkovaní dopravy na dráhe.

(5) Dopravcovi nevzniká nárok na úhradu straty z titulu prepravy osôb prepravovaných za osobitnú tarifu vo výške rozdielu cestovného podľa tarify ustanovenej cenovým orgánom rozhodnutím o regulácii cien v rozsahu podľa osobitného predpisu⁹ a cestovného podľa osobitnej tarify.

(6) Podrobnosti o vymedzení ekonomicky oprávnených nákladov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 30b

Základná dopravná obslužnosť

Základnou dopravnou obslužnosťou územného obvodu kraja je zabezpečenie primeranej dopravy počas všetkých dní v týždni z dôvodu verejného záujmu, predovšetkým do zamestnania, škôl, úradov, zdravotníckych zariadení poskytujúcich základnú zdravotnú starostlivosť, vrátane dopravy späť. Primeraný rozsah prepráv je počet párových spojov, ktorých harmonogram určí objednávateľ.”.

22. V § 31 ods. 2 sa slovo “doprovca” nahrádza slovami

“právnická osoba alebo fyzická osoba”.

23. V § 32 sa vypúšťa odsek 2. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

24. V § 32 písmeno c) znie:

“c) je voľná kapacita dopravnej cesty,“.

25. § 32 sa dopĺňa písmenom d), ktoré znie:

“d) žiadateľ preukáže finančnú spôsobilosť (§ 34a a § 34b).“.

26. Doterajší text § 34 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

“(2) Žiadateľ o prevádzkovanie lanovej dráhy a dopravy na lanovej dráhe, ktorý nespĺňa požiadavky odbornej praxe podľa odseku 1 môže byť uznaný za odborne spôsobilého na základe úspešne vykonanej odbornej skúšky pred skúšobnou komisiou príslušného dráhového správneho úradu. O vykonaní odbornej skúšky vydá dráhový správny úrad žiadateľovi osvedčenie.”.

27. Za § 34 sa vkladajú § 34a a § 34b, ktoré znejú:

“§34a

(1) Finančnou spôsobilosťou na prevádzkovanie celoštátnej dráhy alebo regionálnej dráhy je schopnosť prevádzkovateľa dráhy finančne zabezpečiť začatie a ďalšie riadne prevádzkovanie dráhy.

(2) Finančnú spôsobilosť preukazuje žiadateľ najmä

a) prevádzkovým kapitálom,

- b) celkovým objemom dostupných finančných prostriedkov, vrátane stavu bankových účtov a prijatých úverov,
- c) podrobným obchodným rozpočtom na ročné účtovné obdobie, v ktorom príjmy z poplatkov za použitie dopravnej cesty, náklady na údržbu a úpravy dráhy, musia byť vedené oddelene, s uvedením ostatných obchodných príjmov a platieb a prehľadom dlžníkov a veriteľov,
- d) účtovnou závierkou vrátane jej prílohy, ak prevádzkovateľ dráhy v predchádzajúcom ročnom účtovnom období vykonával podnikateľskú činnosť.

§ 34b

(1) Finančnou spôsobilosťou na prevádzkovanie dopravy na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe sa rozumie schopnosť dopravcu finančne zabezpečiť začatie a ďalšie riadne prevádzkovanie dopravy na dráhe a schopnosť zabezpečiť súčasné a predpokladané budúce záväzky minimálne na obdobie jedného roka.

(2) Finančnú spôsobilosť preukazuje žiadateľ najmä

- a) prevádzkovým kapitálom,
- b) celkovým objemom dostupných finančných prostriedkov, vrátane stavu bankových účtov a prijatých úverov,
- c) účtovnou závierkou vrátane jej prílohy, ak dopravca v predchádzajúcom ročnom účtovnom období vykonával podnikateľskú činnosť,
- d) obchodno-podnikateľským plánom.“.

28. V § 35 ods. 2 sa za písmeno e) vkladá nové písmeno f), ktoré znie:

“f) dokladmi preukazujúcimi finančnú spôsobilosť, ak ide o žiadateľa o prevádzkovanie celoštátnej dráhy alebo regionálnej dráhy,“.

Doterajšie písmeno f) sa označuje ako písmeno g).

29. V § 35 ods. 4 sa za písmeno f) vkladá nové písmeno g), ktoré znie:

“g) dokladmi preukazujúcimi finančnú spôsobilosť, ak ide o žiadateľa o prevádzkovanie celoštátnej dráhy alebo regionálnej dráhy,“.

Doterajšie písmeno g) sa označuje ako písmeno h).

30. § 37 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

“(4) Držiteľ povolenia je povinný oznámiť a predložiť príslušnému dráhovému správnymu úradu zmeny údajov, ktoré boli obsahom žiadosti o vydanie povolenia na prevádzkovanie dráhy (§ 35) do 15 dní od vzniku zmien. Príslušný dráhový správny úrad s ohľadom na rozsah oznámených zmien rozhodne o prípadnej zmene alebo zrušení povolenia na prevádzkovanie dráhy.“.

31. V § 38 sa vypúšťa odsek 2. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

32. V § 38 písmeno d) znie:

“d) uplynutím 30 dní od smrti fyzickej osoby, ktorá je držiteľom povolenia na prevádzkovanie dráhy,“.

33. § 38 sa dopĺňa písmenom e), ktoré znie:

"e) dňom zrušenia dráhy."

34. V § 39 sa odsek 3 dopĺňa písmenom h), ktoré znie:

"h) písomné potvrdenie prevádzkovateľa dráhy o dopravnej priepustnosti dráhy na požadovaný rozsah prevádzkovania dopravy na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe."

35. V § 40 ods. 1 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:

"d) dokladmi preukazujúcimi finančnú spôsobilosť (§ 34a), ak ide o žiadateľa o prevádzkovanie dopravy na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe,".

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno e).

36. V § 40 ods. 2 sa za písmeno d) vkladá nové písmeno e), ktoré znie:

"e) dokladmi preukazujúcimi finančnú spôsobilosť (§ 34b), ak ide o žiadateľa o prevádzkovanie dopravy na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe,".

Doterajšie písmeno e) sa označuje ako písmeno f).

37. § 41 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:

"(5) Príslušný dráhový správny úrad je povinný pri udeľovaní licencie postupovať tak, aby nedošlo k zvýhodneniu niektorého zo žiadateľov o prevádzkovanie dopravy na dráhe. Pri obmedzenej kapacite dopravnej cesty je príslušný dráhový správny úrad oprávnený prednostne udeliť licenciu žiadateľovi, ktorý chce prevádzkovať

a) verejnú dopravu na dráhe na zabezpečenie dopravných potrieb štátu alebo verejnú dopravu na dráhe na zabezpečenie základnej dopravnej obslužnosti územného obvodu kraja,

b) medzinárodnú tranzitnú dopravu,

c) terminál kombinovanej dopravy."

38. V § 43 odsek 1 písmeno b) znie:

"b) sa zmenili údaje uvedené v žiadosti o udelenie licencie, ktoré boli podkladom na jej udelenie,".

39. V § 43 odsek 2 znie:

"(2) Držiteľ licencie je povinný oznámiť a predložiť príslušnému dráhovému správne mu úradu zmeny údajov, ktoré boli obsahom žiadosti o vydanie licencie do 15 dní od vzniku zmien. Príslušný dráhový správny úrad s ohľadom na rozsah oznámených zmien rozhodne o prípadnej zmene alebo zrušení licencie."

40. § 45 sa dopĺňa písmenom e), ktoré znie:

"e) dňom zrušenia dráhy."

41. V § 46 odsek 2 znie:

"(2) Odbornú spôsobilosť zamestnancov prevádzkovateľa dráhy a prevádzkovateľa dopravy na

a) železničnej, električkovej, trolejbusovej a špeciálnej dráhe overuje vzdelávacie

zariadenie poverené ministerstvom, ktoré vydá osvedčenie o odbornej spôsobilosti, b) lanovej dráhe overuje právnická osoba poverená príslušným dráhovým správnym úradom.”.

42. V § 46 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

“(3) Zdravotnú, zmyslovú a psychologickú spôsobilosť zamestnancov prevádzkovateľa dráhy a prevádzkovateľa dopravy na dráhe overuje právnická osoba poverená ministerstvom, ktorá vydá osvedčenie o zdravotnej, zmyslovej a psychologickej spôsobilosti.”.

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 4 a 5.

43. Za § 46 sa vkladá nový § 46a, ktorý vrátane nadpisu znie:

”§ 46a

Bezpečnostné osvedčenie dopravcu

(1) Dopravca musí mať ku dňu začatia prevádzkovania dopravy na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe vykonávanej na základe licencie bezpečnostné osvedčenie. Bezpečnostné osvedčenie vydáva príslušný dráhový správny úrad na základe žiadosti dopravcu.

(2) Dopravca bezpečnostným osvedčením preukazuje, že

- a) spĺňa podmienky odbornej spôsobilosti osôb zabezpečujúcich prevádzkovanie dopravy na dráhe,
- b) spĺňa podmienky ustanovené týmto zákonom na prevádzkovanie dráhových vozidiel.”.

Doterajší § 46a sa označuje ako § 46b.

44. V § 48 ods. 1 sa za slová “prevádzkovaní dráhy” vkladajú slová

”a prevádzkovaní dopravy na dráhe”.

45. V § 49 ods. 2 sa za slovo “výrobcu” vkladajú slová

”alebo dovozcu dráhového”.

46. V § 50 ods. 2 v prvej vete sa za slová “vozidla na prevádzku” vkladajú slová

”okrem dráhových vozidiel lanových dráh”.

47. V § 50 sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

“(4) Technickú spôsobilosť dráhových vozidiel lanových dráh na prevádzku overuje a schvaľuje príslušný dráhový správny úrad ako súčasť overovania a schvaľovania spôsobilosti technologických zariadení lanovej dráhy podľa § 56 ods.1.”.

Doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 5.

48. V § 52 odsek 1 znie:

“(1) Dráhové vozidlo s vlastným pohonom môžu viesť len osoby, ktoré sú držiteľmi platného preukazu na vedenie dráhového vozidla.”.

49. V § 52 ods. 4 sa za slová “právnym predpisom” vkladajú slová

"pre ktoré dráhové vozidlá sa vydávajú preukazy na ich vedenie,".

50. V § 54 ods. 1 sa vypúšťa slovo "elektrické" a za slová "technické zariadenia" sa vkladajú slová " ,elektrické zariadenia", v treťom riadku sa za slová "trakčných prúdov" vkladajú slová "elektrické železničné zabezpečovacie zariadenia,"

51. V § 54 ods. 2 sa vypúšťa slovo "archivovania".

52. V § 55 odseky 2 a 3 znejú:

"(2) Určené činnosti podľa odseku 1 môžu vykonávať podnikatelia¹⁸ len na základe oprávnenia. Preskúmanie odbornej spôsobilosti vykonáva a oprávnenie na vykonávanie určených činností vydáva a odníma príslušný dráhový správny úrad.

(3) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti na získanie a odňatie oprávnenia na vykonávanie určených činností, ako aj podmienky odbornej spôsobilosti osôb vykonávajúcich určené činnosti.".

Poznámka pod čiarou k odkazu 18) znie:

"18) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.".

53. V § 56 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

"(3) Prevádzkovateľ určeného technického zariadenia je povinný

- a) používať v prevádzke určené technické zariadenia s overenou a schválenou spôsobilosťou na prevádzku a v technickom stave, ktorý zodpovedá schválenej spôsobilosti určeného technického zariadenia na prevádzku,
- b) zabezpečiť, aby v priebehu prevádzky určeného technického zariadenia bolo vykonávané v určených lehotách a určeným spôsobom overovanie jeho spôsobilosti na prevádzku,
- c) zabezpečiť, aby revízie, prehliadky, skúšky a obsluhu určených technických zariadení vykonávali len osoby na to odborne spôsobilé,
- d) plniť určené podmienky a požiadavky na zabezpečenie technickej bezpečnosti a prevádzky určených technických zariadení.".

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 4 a 5.

54. V § 56 v novooznačenom odseku 4 sa za slovom "prevádzku," vypúšťa čiarka a vkladajú slová

"alebo nie sú plnené podmienky na zaistenie bezpečnosti prevádzky,".

55. V § 57 ods. 1 znie:

"(1) Revízie, prehliadky, skúšky a obsluhu určených technických zariadení v prevádzke môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré majú doklad o odbornej spôsobilosti. Doklad o odbornej spôsobilosti vydáva a odníma príslušný dráhový správny úrad.".

56. V § 57 ods. 3 sa slovo "osvedčenia" nahrádza slovom "dokladu".

57. Za § 57 sa vkladá § 57a, ktorý vrátane nadpisu znie:

"§ 57a

Mimoriadne udalosti v prevádzke určených technických zariadení

(1) Mimoriadnou udalosťou v súvislosti s prevádzkou určeného technického zariadenia sú havárie, technické poruchy a iné udalosti a stavy, pri ktorých

- a) bol vážne ohrozený život, majetok, prevádzka dráhy, prevádzka dopravy na dráhe alebo prevádzka určeného technického zariadenia,
- b) vznikol smrteľný, ťažký alebo hromadný úraz.

(2) Prevádzkovateľ určeného technického zariadenia je povinný vznik mimoriadnej udalosti v súvislosti s prevádzkou určeného technického zariadenia podľa ods.1 bezodkladne oznámiť príslušnému dráhovému správnomu úradu. Ak ide o mimoriadnu udalosť a stavy s následkami podľa ods.1 písm. b) je povinný oznámiť to príslušným orgánom činným v trestnom konaní. Týmto nie sú dotknuté povinnosti podľa osobitných predpisov.19.

(3) Prevádzkovateľ určeného technického zariadenia je povinný zachovať pôvodný stav na mieste vzniku mimoriadnej udalosti. Odstrániť prekážku alebo zmeniť pôvodný stav na mieste mimoriadnej udalosti pred príchodom orgánov činných v trestnom konaní je oprávnený len ak je potrebné

- a) vyslobodiť osoby s bezprostredným ohrozením zdravia alebo života
- b) zabrániť vzniku ďalších škôd
- c) zabrániť vzniku ekologických havárií
- d) uvoľniť časť dráhy na obnovenie prevádzky železničných, električkových, trolejbusových alebo špeciálnych dráh.

(4) Prevádzkovateľ určeného technického zariadenia je povinný pred odstránením prekážky alebo zmenou pôvodného stavu na mieste mimoriadnej udalosti podľa ods.3 zdokumentovať stav na mieste vzniku mimoriadnej udalosti.

(5) Príslušný dráhový správny úrad v rámci výkonu štátneho dozoru je oprávnený zisťovať príčiny vzniku mimoriadnej udalosti v súvislosti s prevádzkou určeného technického zariadenia.”.

Poznámka pod čiarou k odkazu 19) znie:

”19) Napríklad zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov.”.

58. V § 59 sa vypúšťa odsek 2. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

59. V § 60 ods. 1 písm. b) sa vypúšťajú slová "a v zmluve uzavretej s prevádzkovateľom dráhy".

60. V § 60 ods. 1 písm. g) sa za slová "dráhové vozidlo" vkladajú slová "bez overenia a schválenia technickej spôsobilosti alebo".

61. V § 61 odsek 1 znie:

”(1) Príslušný dráhový správny úrad môže uložiť pokutu až do výšky 1 000 000 Sk prevádzkovateľovi určeného technického zariadenia, ktorý

- a) uviedol do prevádzky a prevádzkuje určené technické zariadenie bez overenia a schválenia jeho spôsobilosti na prevádzku alebo v technickom stave, ktorý nespĺňa technické požiadavky alebo požiadavky bezpečnosti a spôsobilosti na prevádzku alebo nezabezpečil overovanie jeho spôsobilosti v prevádzke určeným spôsobom a v stanovených lehotách,
- b) neplnil rozhodnutie o obmedzení alebo vyradení určeného technického zariadenia z prevádzky,
- c) umožnil pri prevádzkovaní určeného technického zariadenia vykonávanie činnosti (§ 57) fyzickej osobe, ktorá nespĺňa predpísané požiadavky odbornej spôsobilosti na príslušnú činnosť a ktorá nevlastní pre takúto činnosť predpísaný doklad, alebo ak umožnil právnickej alebo fyzickej osobe vykonávanie určených činností (§ 55) ak táto nemá na to oprávnenie,
- d) porušuje povinnosti a podmienky ustanovené týmto zákonom a vykonávacími predpismi pre prevádzku určených technických zariadení.”.

62. V § 61 ods. 2 v úvodnej vete sa vypúšťajú slová "oprávnenej na podnikanie".

63. V § 61 ods. 2 sa dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

"c) vykonáva určenú činnosť (§ 55), na ktorú sa vyžaduje oprávnenie, bez takéhoto oprávnenia alebo nedodržuje podmienky vydaného oprávnenia.”.

64. V § 65 písm. h) sa vypúšťa čiarka na konci a pripájajú sa slová

"železničných, električkových, trolejbusových a špeciálnych dráh,”.

65. V § 65 písm. i) sa za slová "dopravcu" vkladajú slová

"s výnimkou lanovej dráhy”.

66. § 65 sa dopĺňa písmenami j) a k), ktoré znejú:

"j) poveruje právnické osoby na overovanie zdravotnej, zmyslovej a psychologickéj spôsobilosti,

k) určí dopravcovi okruh osôb, ktoré budú dopravcom prepravované za osobitnú tarifu určenú dopravcom s výnimkou osôb prepravovaných podľa osobitného predpisu.16a”

Poznámka pod čiarou k odkazu 16a) znie:

"16a) § 12 ods. 2 písm. c) zákona zo 14. júna 2001 Z.z.”.

67. V § 66 ods. 1 sa čiarka za slovom "električkových" nahrádza slovom "a" a za slovom "trolejbusových" sa vypúšťajú slová " ,špeciálnych a lanových”.

68. V § 66 ods. 1 písm. b) sa na konci vypúšťa čiarka a pripájajú sa slová "a v prevádzke,”.

69. V § 66 ods. 1 písm. d) sa vypúšťajú slová "právnických osôb”.

70. V § 66 ods. 1 sa vypúšťa písm. f).

Doterajšie písmeno g) sa označuje ako písmeno f).

71. V § 66 ods. 2 sa čiarka za slovom "električková" nahrádza slovom "alebo" a vypúšťajú sa slová "špeciálna alebo lanová".

72. § 68 znie:

"(1) Osoba poverená výkonom štátneho dozoru je oprávnená v súvislosti s výkonom dozoru

- a) vstupovať do všetkých priestorov súvisiacich s vykonávanou činnosťou,
- b) nazerať do dokumentácie, dokladov a evidencií,
- c) požadovať od prevádzkovateľov určených technických zariadení, právnických osôb a fyzických osôb vykonávajúcich určene činnosti, prevádzkovateľov dráh a prevádzkovateľov dopravy na dráhe na ich náklady predloženie dokumentácie, dokladov, odborných posudkov a iných vyjadrení potrebných na preukázanie a posúdenie technickej bezpečnosti a spôsobilosti určených technických zariadení, bezpečnosti prevádzky dráhy a prevádzky dopravy na dráhe.

(2) Prevádzkovateľ dráhy, dopravca, prevádzkovateľ určených technických zariadení, právnická osoba a fyzická osoba vykonávajúca určene činnosti sú povinní osobe poverenej výkonom štátneho dozoru umožniť výkon uvedených činností, podať požadované vysvetlenia a zabezpečiť požadované podklady.

(3) Dopravca je povinný poverenej osobe pri výkone jej činnosti umožniť bezplatnú dopravu na dráhe a bezplatné použitie dráhového oznamovacieho a telekomunikačného zariadenia.

(4) Ak poverená osoba pri výkone štátneho dozoru na dráhach zistí porušenie povinností určených týmto zákonom na zaistenie bezpečnej a plynulej prevádzky dráhy alebo dopravy na dráhe, prevádzky určených technických zariadení a vykonávanie určených činností, alebo že prevádzkovanie dráhy je v rozpore s povolením na prevádzkovanie dráhy, alebo že prevádzkovanie dopravy na dráhe je v rozpore s licenciou, nariadi prevádzkovateľovi dráhy, dopravcovi, prevádzkovateľovi určených technických zariadení, právnickej osobe alebo fyzickej osobe vykonávajúcej určene činnosti odstránenie nedostatkov v určenej lehote.

(5) Prevádzkovateľ dráhy a dopravca, prevádzkovateľ určených technických zariadení, právnická osoba a fyzická osoba vykonávajúca určene činnosti (§ 55), fyzická osoba vykonávajúca určene činnosti (§ 57) sú povinní v určenej lehote odstrániť nedostatky zistené pri výkone štátneho dozoru na dráhach, ich príčiny a škodlivé následky alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na ich odstránenie. Odstránenie nedostatkov a prijaté opatrenia tieto osoby oznámia príslušnému dráhovému správnomu úradu písomne."

73. Za § 69 sa vkladá § 69a, ktorý znie:

"§ 69a

(1) Prevádzkovateľ celoštátnej dráhy alebo regionálnej dráhy, ktorý prevádzkuje dráhu na základe povolenia na prevádzkovanie dráhy, je povinný do jedného roku od

účinnosti tohto zákona preukázať príslušnému dráhovému správny úrad finančnú spôsobilosť na prevádzkovanie dráhy. Ak prevádzkovateľ dráhy nepreukáže v tejto lehote finančnú spôsobilosť, dráhový správny úrad môže rozhodnúť o zrušení povolenia na prevádzkovanie dráhy.

(2) Dopravca, ktorý prevádzkuje dopravu na celoštátnej alebo regionálnej dráhe na základe licencie, je povinný do jedného roka od účinnosti tohto zákona preukázať príslušnému dráhovému správny úradu

a) finančnú spôsobilosť na prevádzkovanie dopravy na dráhe,

b) zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu z prevádzkovania dopravy na dráhe.

(3) Ak dopravca, ktorý prevádzkuje dopravu na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe nepreukáže v tejto lehote finančnú spôsobilosť alebo zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu z prevádzkovania dopravy na dráhe, dráhový správny úrad rozhodne o odobratí licencie.

(4) Dopravca, ktorý prevádzkuje dopravu na celoštátnej dráhe alebo regionálnej dráhe na základe licencie je povinný do jedného roka od účinnosti tohto zákona požiadať o vydanie bezpečnostného osvedčenia podľa § 46a. Do doby vydania tohoto osvedčenia sa dopravca považuje za dopravcu oprávneného prevádzkovať dopravu na dráhe podľa tohto zákona. Ak dopravca nepožiada v tejto lehote o vydanie bezpečnostného osvedčenia, alebo ak mu toto osvedčenie nebude vydané, dráhový správny úrad odoberie licenciu.”.

74. Za § 71 sa vkladá nový § 72, ktorý znie:

“§ 72

Od 1. augusta 2001 do 31. decembra 2002 sa § 29a ods. 4 a § 41 nepoužijú.”.

Doterajšie § 72 až 74 sa označujú ako § 73 až 75.

Čl. II

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásil úplné znenie zákona č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 58/1997 Z. z. a týmto zákonom.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. augusta 2001.

prezident Slovenskej republiky

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

predseda vlády Slovenskej republiky